

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Plenárisülés-dokumentum

23.1.2008

B6-0050/2008

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a B6-0003/2008, a B6-0004/2008 és a B6-0005/2008 számú szóbeli választ igénylő kérdésekhez

az eljárási szabályzat 108. cikkének (5) bekezdése alapján

előterjesztette: Lívia Járóka

a PPE-DE képviselőcsoportja nevében

az európai roma stratégiáról

az Európai Parlament állásfoglalása az európai roma stratégiáról

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EK-Szerződés 3., 6., 7., 29. és 149. cikkére, amely szerint a tagállamok kötelesek egyenlő jogokat biztosítani minden állampolgáruk számára,
- tekintettel az EK-Szerződés 13. cikkére, amely alapján az Európai Közösség megfelelő intézkedéseket hozhat annak érdekében, hogy fellépjen a faji vagy etnikai alapú megkülönböztetés ellen,
- tekintettel a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló, 2000. június 29-i 2000/43/EK tanácsi irányelvre, amely tiltja az etnikai alapon történő megkülönböztetést,
- tekintettel az Európa Tanács nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezménye 4. cikkére és az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló európai egyezményre,
- tekintettel a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelvre,
- tekintettel az átfogó cselekvési tervre, amelyet elfogadtak az EBESZ-ben részt vevő államok, köztük az EU tagállamai és tagjelölt államai, amely a romák és szintik helyzetének az EBESZ térségében történő javítását helyezi előtérbe, amelyben az államok többek között vállalják, hogy további erőfeszítéseket tesznek annak biztosítására, hogy a romák és a szintik teljes mértékben és egyenrangú szereplőként vegyenek részt társadalmainkban, továbbá arra, hogy megszüntessék hátrányos megkülönböztetésüket,
- tekintettel a romák európai unióbeli helyzetéről szóló, 2005. április 28-i európai parlamenti állásfoglalásra,
- tekintettel az Európai Unióban élő roma nők helyzetéről szóló, 2006. június 1-i európai parlamenti állásfoglalásra,
- tekintettel az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát szabályozó 2004/38/EK irányelv alkalmazásáról szóló, 2007. november 14-i európai parlamenti állásfoglalásra,
- tekintettel a lisszaboni stratégiára és annak a társadalmi kohézióra és a társadalmi integrációra vonatkozó céljaira, továbbá az Unió intézményei által a lisszaboni célok megvalósítása érdekében létrehozott számos mechanizmusra,

- tekintettel az Európai Alapjogi Chartára és az Alapjogi Ügynökség alapokmányára,
 - tekintettel az etnikai kisebbségek társadalmi integrációjával és a munkaerőpiacon való teljes részvételével foglalkozó magas szintű tanácsadói szakértői csoport által készített, „Az etnikai kisebbségek a munkaerőpiacon – Sürgető felhívás a fokozottabb társadalmi integráció érdekében” című, az Európai Bizottság által 2007-ben kiadott jelentésre,
 - tekintettel eljárási szabályzata 108. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel az Európában élő 12–15 millió romát – akik közül 7–9 millió az Európai Unióban él – faji alapú megkülönböztetés és sok esetben súlyos strukturális diszkrimináció, szegénység, valamint társadalmi kirekesztés, továbbá nemen, életkoron, fogyatékoságon és szexuális irányultságon alapuló többszörös megkülönböztetés sújtja,
- B. elismerve, hogy a romákkal szembeni faji megkülönböztetés elleni küzdelemben nem történt előrelépés a legtöbb tagállamban és tagjelölt országban az oktatás, a foglalkoztatás, az egészségügy és a lakhatás terén annak ellenére, hogy az EP 2005. április 28-i állásfoglalása egyértelműen kérte egy közlemény elkészítését arról, hogy az EU a tagállamokkal együttműködve hogyan koordinálhatja és támogathatja a leghatékonyabban a romák helyzetének javítására irányuló erőfeszítéseket,
- C. tekintettel a számos tagállam iskolarendszerében kialakult faji szegregációra, amelynek következtében a roma gyerekek alacsonyabb színvonalú elkülönített osztályokban, vagy a szellemi fogyatékosok osztályaiban tanulnak, elismerve, hogy a romák oktatáshoz és tudományos tevékenységhez való hozzáféréseinek javítása elengedhetetlen a roma közösségek általános kilátásainak javulásához,
- D. mivel a nem megfelelő és egészségtelen életkörülmények és a bizonyítottan létező gettósodás gyakran előforduló jelenségek, és a romákat rendszerint megakadályozzák abban, hogy az ilyen lakóhelyekről elköltözzenek,
- E. mivel a roma közösségekben általában elfogadhatatlanul magas a munkanélküliség aránya, ezért egyedi intézkedésekre van szükség, amelyek megkönnyítik számukra az elhelyezkedést, hangsúlyozva, hogy az európai munkaerőpiac, valamint az egész európai társadalom számára rendkívül hasznos lenne a romák társadalmi integrációja,
1. üdvözli az Európai Tanács 2007. december 14-i következtetéseit, amelyben „ismerve a romák nagyon sajátos helyzetét az egész Unióban, felkéri a tagállamokat és az Uniót, hogy minden eszközt vessenek be befogadásuk javítása érdekében”, valamint „felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a meglévő politikákat és eszközöket, és az elért eredményekről számoljon be a Tanácsnak legkésőbb 2008 júniusáig”,
 2. hangsúlyozza az Európai Unió és intézményei jelentőségét a szerkezeti és intézményes megkülönböztetés elleni legmagasabb szintű küzdelemben, ugyanakkor elismeri, hogy a roma közösségek befogadását célzó kulcskompetenciák a tagállamok szuverén hatáskörébe tartoznak,
 3. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy alakítsa ki a romák befogadására vonatkozó átfogó

közösségi akcióttervet, amely/et:

- a foglalkoztatási, a szociális ügyekkel, az esélyegyenlőséggel foglalkozó, az igazságügyi, a szabadságjogi, az oktatási, a kulturális és a regionális politikai szakterületeken az etnikai kisebbségek integrációjáért közvetetten vagy közvetlenül felelős biztosok csoportja készít el és mozdít elő,
 - a meglévő kormányközi projektek, az érintett nem kormányzati szervezetek, valamint a tudományos élet, az üzleti világ, a roma civil társadalom és a politikai pártok képviselői közötti széles körű együttműködés alapján alakítanak ki,
 - fenntartható, hosszú távú politikát alakít ki célirányos, ugyanakkor etnikai elkülönítés nélküli megközelítést alkalmazva,
 - a roma civil társadalom képviselőivel közösen elvégzett elemzéseken alapul,
 - azonosítja és hatékonyan kezeli azokat a gyakorlati akadályokat, amelyekkel a romák szembesülnek a lakhatással, a munkavállalással, az egészségügyi ellátással és az oktatással kapcsolatos elidegeníthetetlen alapvető jogaik gyakorlása során;
 - világos és egyértelmű referenciaértékeket, jelzőket és határidőket állít fel a hiteles értékeléshez;
 - a pénzügyi eszközök, a befektetett munka és idő racionális, hatékony és tisztességes felhasználása érdekében megfelelő ellenőrzési mechanizmusokat vezet be, mint például a kormányok utólagos, a tagállamok és a Bizottság által elvégzett értékelését;
4. megismétli, hogy az EU-szintű politikák alapvető céljai között szerepelnie kellene a magas színvonalú oktatáshoz való egyenlő hozzáférésnek; sürgeti a Bizottságot, hogy fokozza erőfeszítéseit azon tevékenységek finanszírozására és egyéb módon történő támogatására, amelyek megkövetelik a tagállamoktól, hogy a roma gyerekeket már kora gyerekkoruktól kezdve vonják be az általános oktatási rendszerbe;
5. felhívja a Bizottságot, hogy vállaljon vezető szerepet, és a tervezéstől az értékelésig a folyamat valamennyi fázisában vegyen részt, tekintettel a következőkre:
- a romák iskoláskor előtti oktatása;
 - a roma osztályok/intézmények elkülönítésének teljes megszüntetése az alapfokú oktatásban;
 - annak a törvénytelen gyakorlatnak a megfigyelése és megszüntetése, amelynek során a roma gyerekeket az értelmi fogyatékosnak kialakított osztályokba helyezik;
 - a romák szakképzéshez és egyetemi képzéshez való hozzáférésének elősegítése;
 - megfelelő ösztöndíjprogramok kidolgozása a fiatal romák legmagasabb szintű oktatásának elősegítése céljából annak érdekében, hogy kinevelődhessen a roma civil társadalom vezetőinek új generációja;
6. felhívja a tagállamokat, hogy a roma közösséget legalsóbb szinten vonják be azzal a szándékkal, hogy a roma embereket képessé tegyék az EU által indított oktatási, foglalkoztatási és polgári részvétellel kapcsolatos kezdeményezések teljes körű

kihasználására, mivel a sikeres beilleszkedéshez alulról építkező megközelítésre és közös felelősségvállalásra van szükség;

7. felszólítja a Bizottságot, hogy a magánbefektetések esélyegyenlőségre gyakorolt hatását tegye az EU-s támogatások odaítélésének egyik fontos és elszámoltatható tényezőjévé oly módon, hogy kötelezze az EU által finanszírozott projektekre pályázatot benyújtó egyéneket és/vagy jogi személyeket egy esélyegyenlőséggel kapcsolatos elemzés és cselekvési terv elkészítésére és végrehajtására;
8. sürgeti a Bizottságot egy olyan európai szintű válságtérkép megalkotására, amely felméri és megvizsgálja azokat a területeket az EU-n belül, ahol a roma közösségeket a legnagyobb mértékben sújtja a szegénység és a társadalmi kirekesztés;
9. felszólítja a Bizottságot, hogy a kisvállalkozások beindításának ösztönzése érdekében, valamint a hátrányos helyzetű közösségeket tönkretevő uzsora gyakorlatának helyettesítése céljából fontolja meg a mikrohitelrendszer bevezetésének támogatását, amit a magas szintű tanácsadó csoport már 2007-es jelentésében is javasolt;
10. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok és a tagjelölt országok kormányainak és parlamentjeinek.